

لباس از تولید تا مصرف

تولید لباس در گذشته و حال

در گذشته‌ی نه چندان دور، بیشتر مردم برای تهیه‌ی لباس به خیاط مراجعه می‌کردند و خیاط نیز اندازه‌ی آنها را می‌گرفت و با پارچه‌ای که مشتری‌ها به او می‌دادند و به سلیقه‌ی آنها، لباسی برایشان می‌دوخت. اگرچه امروزه نیز در هر شهری، خیاط‌هایی هستند که به سفارش افراد لباس می‌دوزند و مزدی دریافت می‌کنند، بیشتر مردم، پوشاک مورد نیاز خود را به صورت آماده از فروشگاه‌های مختلف می‌خرند.

با گذشت زمان و افزایش جمعیت، چون دیگر یک یا چند خیاط نمی‌توانستند نیازهای تعداد زیادی از مردم را برآورده کنند، کم‌کم کارگاه‌های تولید لباس به وجود آمد. در این کارگاه‌ها انواع لباس به تعداد زیاد تولید می‌شود. به تولید یک کالا به یک شکل و به تعداد زیاد، «تولید انبوه» می‌گویند. امروزه کارگاه‌های تولید لباس، تولید انبوه دارند. به عکس‌های صفحه‌ی بعد توجه کنید.

فعالیت ۱

فکر کنید و چند کالا یا محصول دیگر نام ببرید که در گذشته به تعداد کم و توسط یک نفر تولید می‌شد؛ اما امروزه به صورت انبوه در کارگاه‌ها و کارخانه‌ها تولید می‌شود.

تولید انبوه

یک کارگاه تولیدی برای دوختن لباس به پارچه نیاز دارد. پارچه از نخ درست می‌شود. نخ ممکن است طبیعی یا مصنوعی باشد. پس از تولید نخ در کارخانه‌های نخ‌ریسی، نخ‌ها به کارخانه‌ی پارچه‌بافی (نساجی) فرستاده می‌شود. در ایران، تعداد زیادی کارخانه‌ی نساجی وجود دارد. بخش دیگری از پارچه‌های مورد نیاز از خارج از کشور وارد می‌شود.

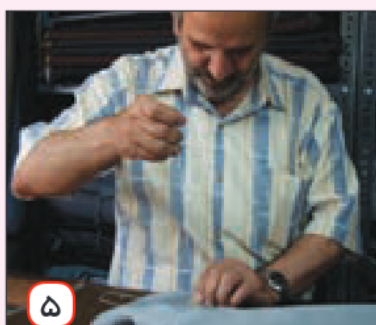
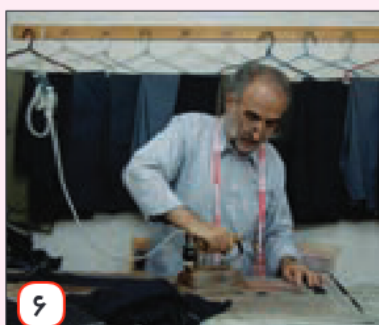
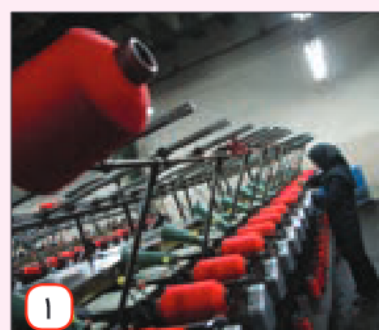
این همه لباس چگونه تولید می‌شود و چگونه به دست ما می‌رسد؟

صاحبان کارگاه‌های تولید لباس، پارچه را از «عمده‌فروشان» خریداری می‌کنند. در هر کارگاه تولیدی لباس، تعدادی افراد مشغول به کار هستند. تعداد کارکنان کارگاه‌های کوچک کمتر است اما کارگاه‌های بزرگ ممکن است ده‌ها نفر نیروی کار داشته باشند. در این کارگاه‌ها هر یک از افراد مهارت خاصی دارند و بخشی از کار تولید را انجام می‌دهند.

«برش‌کار» از روی الگوهایی که دارد، پارچه‌ها را می‌برد. الگو در اندازه‌های مختلف تهیه می‌شود. اندازه‌ها معمولاً با شماره مشخص شده است. اندازه‌های کوچک، بزرگ و متوسط برای افراد با قد و اندازه‌های مختلف به کار می‌رود.

سپس هر یک از خیاط‌هایی که در کارگاه هستند، یک بخش از لباس را می‌دوزند؛ برای مثال یک نفر فقط آستین می‌دوزد و لباس‌ها را به دیگری می‌دهد. نفر بعدی یقه‌ها را متصل می‌کند. فرد دیگری دکمه و زیپ به لباس می‌دوزد.

در پایان، یک نفر درزهای لباس و جای دوخت‌ها را اتو می‌کند. همه‌ی کسانی که در کارگاه مشغول به کار هستند، بخشی از کار تولید را انجام می‌دهند تا کالا به صورت نهایی آماده شود. به این همکاری، «خط تولید» گفته می‌شود.

بدین ترتیب در یک کارگاه تولیدی ممکن است روزانه ده‌ها دست لباس دوخته شود. سپس صاحب کارگاه لباس‌های دوخته شده را به فروشگاه‌ها و مغازه‌ها می‌فروشد و صاحبان فروشگاه‌ها نیز دوباره به کارگاه تولیدی سفارش دوخت می‌دهند.

فعالیت ۲

مغازه دارها، لباس‌ها را با مبلغی بیشتر از آنچه از کارگاه تولیدی خریده‌اند به مردم می‌فروشند؛ چرا؟

فعالیت ۳

فعالیت کاربرگه‌ی شماره‌ی ۲۰ را انجام دهید.

فعالیت ۴

به همراه معلم و همکلاسی‌ها از یک کارگاه تولید پوشاک بازدید کنید و گزارشی در این باره بنویسید.

خرید لباس

چگونه لباس مناسب را
انتخاب کنیم و بخریم؟

**لباسی که انتخاب می‌کنیم، باید با
باورهای دینی ما تناسب داشته باشد.**

همان‌طور که ما در موقعیت‌های مختلف مانند منزل، مدرسه، محل کار، ورزش و مراسم گوناگون، لباس‌های مختلف می‌پوشیم، موقع حضور افراد نامحرم نیز باید لباس مناسب به تن داشته باشیم. لباس باید پوشش مناسب را برای زن یا مرد مسلمان فراهم کند. رعایت حجاب و عفاف، موجب وقار و متانت شخص می‌شود.

فعالیت ۵

با راهنمایی معلم درباره‌ی موضوع حجاب و پوشش مناسب در کلاس گفت‌وگو کنید.

**لباسی را که انتخاب می‌کنیم، باید
کیفیت خوب و قیمت مناسب داشته باشد.**

هنگام خرید باید لباسی را انتخاب کنیم که هم جنس آن خوب باشد و هم از نظر قیمت مناسب باشد؛ یعنی با بودجه‌ی ما تناسب داشته باشد. همان‌طور که در سال چهارم خواندید بودجه یعنی درآمد و هزینه. بنابراین باید ببینیم مقدار پولی که می‌توانیم برای انجام یک کار یا خرید یک چیز بپردازیم چقدر است. هنگام خرید لباس باید هم پرس و جو و قیمت‌ها را با هم مقایسه کنیم و هم ببینیم خانواده چقدر می‌تواند برای لباس مورد نظر ما پول بپردازد.

اکنون به نظر بچّه‌ها درباره‌ی خرید لباس توجه، و در کلاس گفت‌وگو کنید. نظر شما چیست؟

بعضی وقت‌ها هیچ ضرورتی ندارد که لباس نو بخریم. اگر لباس‌های قدیمی هنوز قابل استفاده است چه اشکالی دارد که آنها را بپوشیم؟ ما می‌توانیم حتی لباس‌های قدیمی را تعمیر کنیم. من امسال روبوش سال گذشته‌ام را پوشیدم و فقط دگمه‌هایش را عوض کردم.

من ترجیح می‌دهم لباس‌های ایرانی بپوشم؛ یعنی پوشاکی که تولیدکنندگان کشور ما آن را تهیه کرده‌اند.

برای خرید لباس دلخواه هم مانند چیزهای دیگر می‌توانیم پول توجیبی‌مان را پس‌انداز کنیم.

من فکر می‌کنم آراستگی و تمیز بودن لباس مهم است نه پیروی از مد.

ضمناً ما باید در پاکیزگی و شستن لباس‌هایمان با خانواده همکاری کنیم. من هر شب جوراب‌هایم را می‌شویم.

فعالیت ۶

در کلاس گفت‌وگو کنید. بعضی بچه‌ها بدون در نظر گرفتن میزان درآمد خانواده، تقاضای لباس‌های جدید یا اگر آن قیمت می‌کنند. آیا به نظر شما این کار درست است؟ چگونه باید تصمیم‌گیری کرد؟

فعالیت ۷

اگر هر یک از کارهای زیر را تاکنون انجام داده‌اید در کلاس تعریف کنید.

- ★ پس‌انداز برای خرید لباس
- ★ همکاری در شست‌وشوی لباس‌هایتان
- ★ استفاده از لباس‌های قدیمی و نخريدن لباس جديد

فعالیت ۸

فرض کنید مبلغ ۳۰ هزار تومان پس‌انداز کرده‌اید تا با آن پوشاک بخرید؛ با این پول چه می‌خرید و در موقع خرید به چه نکاتی توجه می‌کنید؟ پاسخ را هفته‌ی آینده به کلاس بیاورید.

اکنون که این فصل را به پایان رساندید، روی یک کاغذ بنویسید چه سؤال‌های دیگری درباره‌ی پوشاک دارید؟